

Conf. univ. dr. Ion RUSU
Asist. univ. drd. Minodora-Ioana BALAN-RUSU

*INFRAȚIUNILE CONTRA SIGURANȚEI
CIRCULAȚIEI PE DRUMURILE PUBLICE
ÎN DREPTUL PENAL ROMÂN*

Conf. univ. dr. Ion RUSU
Asist. univ. drd. Minodora-Ioana BALAN-RUSU

**INFRAȚIUNILE CONTRA SIGURANȚEI
CIRCULAȚIEI PE DRUMURILE PUBLICE
ÎN DREPTUL PENAL ROMÂN**

Universul Juridic
București
-2014-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

RUSU, ION

**Infrațiunile contra siguranței circulației pe drumurile
publice în dreptul penal român / Ion Rusu, Minodora-Ioana
Balan-Rusu. - București : Universul Juridic, 2014**

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-367-0

I. Balan-Rusu, Minodora-Ioana

656.1.05(498)

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

ABREVIERI

alin.	– alineatul
art.	– articol
BCA	– Buletinul curților de apel
BJ	– Buletinul Jurisprudenței
C. pen.	– Codul penal
C. pr. pen.	– Codul de procedură penală
C. Ap.	– Curtea de Apel
CD	– Culegere de decizii
CMA	– Curtea Militară de Apel
CSJ	– Curtea Supremă de Justiție
CSM	– Consiliul Superior al Magistraturii
dec.	– decizie
d.î.	– decizie de îndrumare
Dreptul	– revista Dreptul
Ed.	– editura
H.G.	– Hotărârea Guvernului
ÎCCJ	– Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	– judecătorie
lit.	– litera
M. Of.	– Monitorul Oficial al României
NCP	– noul Cod penal
nr.	– numărul
O.U.G.	– Ordonanța de urgență a Guvernului
p.	– pagina
par.	– paragraful
prev.	– prevăzută
pp.	– paginile
pct.	– punctul
portal.just.ro	– Portalul instanțelor de judecată
RAR	– Registrul Auto Român

6 **Infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice**

RDP	– Revista de Drept Penal
RRD	– Revista Română de Drept
S. pen.	– Secția penală
sent. pen.	– sentința penală
Trib. jud.	– tribunalul județean
TS	– Tribunalul Suprem
www.scj.ro	– site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție

CUVÂNT-ÎNAINTE

Noul Cod penal, care a intrat în vigoare la 1 februarie 2014, aduce o serie de modificări importante atât în partea generală, cât și în partea specială.

Printre modificările intervenite în partea specială, semnalăm și includerea infracțiunilor contra siguranței circulației pe drumurile publice într-un capitol special.

Astfel, legiuitorul noului Cod penal, într-un titlul special, respectiv Titlul VII denumit „Infracțiuni contra siguranței publice”, a inclus în capitole distincte unele infracțiuni prin care sunt apărute cele mai importante valori sociale, specifice acestui grup.

În noua concepție, acordându-se o atenție deosebită infracțiunilor contra siguranței circulației pe drumurile publice, acestea au fost incluse în Capitolul II al titlului menționat, cu aceeași denumire.

Lucrarea prezentă a fost concepută cu scopul de a constitui un sprijin pentru practicieni, teoreticieni, precum și pentru alte persoane fizice sau juridice care au în proprietate sau conduc vehicule pe drumurile publice din România, ori execută activități specifice de verificare tehnică sau efectuarea reparațiilor autovehiculelor, remorcilor sau tramvaielor etc.

Ca elemente de noutate absolută în literatura juridică de specialitate, menționăm: examinarea infracțiunilor prin prisma noilor dispoziții ale legii, prezentarea practicii judiciare relevante pentru fiecare infracțiune în parte, unele aspecte procesuale și situațiile tranzitorii.

Alte elemente de noutate privesc examinarea a două infracțiuni specifice domeniului, respectiv uciderea din culpă și vătămarea corporală din culpă în cazul accidentelor de circulație, ambele analizate cu trimiteri directe la practica judiciară relevantă, care va rămâne de actualitate și în contextul intrării în vigoare a legii noi.

La elaborarea lucrării au fost avute în vedere ultimele dispoziții ale noii legi, inclusiv a celor de procedură penală, adoptate de legiuitor până la 1 martie 2014.

În ceea ce privește structura lucrării, precizăm că aceasta cuprinde 11 capitole, din care în opt dintre acestea sunt examinate infracțiunile prevăzute în noul Cod penal de la art. 334 la art. 341.

În primul capitol pe care l-am intitulat „Generalități” sunt examinate unele aspecte generale referitoare la acest grup de infracțiuni, printre care amintim: unele observații privind elementele de asemănare și cele de deosebire dintre legea veche (O.U.G. nr. 195/2002, republicată) și dispozițiile noului Cod penal, examinarea generală a grupului de infracțiuni, aspecte procesuale, situațiile tranzitorii, referințe istorice și elemente de drept comparat.

Un aspect deosebit de important, asupra căruia am insistat, este cel care privește situațiile tranzitorii care vor exista, având în vedere faptul că între cele două reglementări, există unele diferențe majore care se referă atât la conținutul legal al incriminărilor, la limitele minime și maxime ale pedepselor principale prevăzute, precum și la dezincriminarea unor fapte.

De altfel, în analizele efectuate pentru fiecare dintre aceste infracțiuni, s-au făcut referiri exprese și la situațiile tranzitorii care presupun aplicarea legii penale mai favorabile.

În cuprinsul Capitolelor II-IX au fost examinate toate infracțiunile prevăzute în art. 334-341 NCP, examinare realizată cu respectarea unei structuri identice.

Astfel, după menționarea textelor din cele două legi, am realizat o examinare paralelă a celor două dispoziții, cu prezentarea elementelor de asemănare și diferențiere, din perspectiva aplicării legii penale mai favorabile. În continuare s-a procedat la examinarea infracțiunii prevăzute în noul Cod penal, potrivit procedurii cunoscute, respectiv: conținut și caracterizare, elemente preexistente, structura și conținutul juridic, forme, modalități, sancțiuni, explicații complementare, unde s-au avut în vedere eventualele legături cu alte infracțiuni și unele aspecte procesuale, precedentele legislative și situațiile tranzitorii.

Pentru fiecare infracțiune, în mod deosebit, în cadrul examinării laturii obiective și subiective s-au făcut trimiteri directe la practica judiciară relevantă, recentă, care poate fi de actualitate și în condițiile aplicării noilor dispoziții.

Semnificative din acest punct de vedere sunt cele 101 decizii ale instanțelor din România la care am făcut trimitere cu prilejul analizei infracțiunilor, dintre care 7 sunt decizii pronunțate în recurs în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, 9 decizii de speță ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, 13 decizii ale Curții Supreme de Justiție, 3 decizii ale fostului Tribunal Suprem, 88 decizii ale curților de apel, 5 decizii ale unor tribunale, iar 6 sentințe pronunțate de judecătorii care ulterior au rămas definitive prin decizii pronunțate de tribunalele sau curțile de apel competente.

Numărul mare al deciziilor pronunțate de curțile de apel în comparație cu alte instanțe este justificat de competența acestora în soluționarea apelurilor și recursurilor împotriva unor sentințe pronunțate de tribunale sau judecătorii.

Având în vedere unele elemente specifice acestui grup de infracțiuni, care privesc în general urmarea socialmente periculoasă care se produce, ce poate consta și în uciderea sau vătămarea integrității corporale sau a sănătății uneia sau mai multor persoane, în ultimele două capitole am examinat și aceste două infracțiuni, însă cu trimitere directă la cele specifice siguranței circulației pe drumurile publice.

Astfel, în Capitolul X și XI au fost examinate infracțiunile de ucidere din culpă și vătămare corporală din culpă, din perspectiva noilor dispoziții ale legii, cu trimitere la unele decizii recente adoptate în practica judiciară.

Nu de puține ori, practica judiciară în materie a relevat unele aspecte contradictorii privitoare la responsabilitatea penală a conducătorului de vehicul implicat într-un accident de circulație care a avut, pe lângă alte urmări, și uciderea sau vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane.

Luând în calcul unele opinii exprimate în doctrină, precum și practica judiciară recentă în această materie, în cadrul analizei acestor infracțiuni, am insistat și asupra unor cauze de neimputabilitate care pot fi invocate în apărare și pot conduce la stabilirea nevinovăției conducătorului unui vehicul implicat într-un accident de circulație

10 Infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice

care a avut ca urmare și uciderea ori vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane.

Spre deosebire de altele, această lucrare se adresează unei categorii largi de cititori, începând cu teoreticienii și practicienii dreptului penal și procesual penal și continuând cu alte categorii, respectiv a persoanelor fizice care conduc vehicule pe drumurile publice sau persoanelor juridice care au în proprietate asemenea vehicule, execută activități de reparații a acestora sau execută lucrări de întreținere sau construcție pe drumurile publice.

Autorii

Capitolul I

GENERALITĂȚI

1. Noul Cod penal în raport cu legea anterioară

Infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice erau prevăzute în O.U.G. nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare¹, în *Capitolul VI* intitulat „*Infracțiuni și pedepse*” – art. 84-87 și 89-94.

O primă deosebire importantă se referă la faptul că în timp ce în legea actuală acest grup de infracțiuni este prevăzut în noul Cod penal în *Titlul VII* denumit „*Infracțiuni contra siguranței publice*”, *Capitolul II* („*Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice*”), în legea anterioară, aceste infracțiuni erau prevăzute în O.U.G. nr. 195/2002, republicată, într-un capitol distinct.

Ca elemente de continuitate a incriminării unor asemenea fapte, consemnăm conținuturile juridice uneori identice, alteori asemănătoare cu cele prevăzute în noul Cod penal, precum și menționarea lor în capitole distincte.

Considerăm că această soluție aleasă de legiuitor a fost determinată și de necesitatea armonizării legislației române cu cea a statelor membre ale Uniunii Europene.

Constatăm, așadar, că legiuitorul noului Cod penal, prin includerea acestor infracțiuni în grupul celor considerate a fi de pericol pentru siguranța publică, a acordat o atenție deosebită prevenirii și combaterii criminalității în domeniul circulației pe drumurile publice.

Fără a realiza o ierarhizare a infracțiunilor în cadrul titlului în funcție de importanța valorilor sociale apărute, constatăm, totuși, că în noul Cod penal, infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice sunt prevăzute în *Capitolul II*, după infracțiunile contra siguranței circulației pe căile ferate, în timp ce alte infracțiuni contra

¹ Publicată și ulterior republicată în M. Of. nr. 670 din 3 august 2006.